

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MOTEMA NA MOTO

COPYRIGHT
ISBN 0 908412 88 6

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(Une Mission de Littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)

MOTEMA NA MOTO

to

TALATALA NA MOLIMO NA MOTEM

Lisese limonani na bililingi jomi

Mokanda oyo moke, elongo na bililingi na yango, ebimaki na liboso na mokili na France na mbula 1732. Eyebami lokola “Talatala na motema” to “Mokanda na motema”. Mpo na solo na molimo mpe motuya na yango, epalangamaki mpe ekopalangamaka lelo penepene na minoko yonso na mpoto mpe ekotangamaka na bato na ndenge mpe na bato na mangomba yonso.

Ebongolmi na ndenge na ejaleli mpe na makanisi na bato na Afrique, mokanda oyo esili kobima na mingi na Afrique, esili kokota na bandako mpe na mitema mingi na bato na Afrique; na bongo, mingi na kati na bango basili koyeba solo na elaka na Njambe na Kondimana na Kala oyo ekokani na Kondimana na Sika ete: “Nakopesa bino motema na sika mpe nakotiya molimo na sika kati na bino.” (Ezéchiel 36:36; Baebele 8:10).

J.R. GSCHWEND

MOTEMA NA MOTO

Tempelo na Njambe soko ateliye na Satana

(1 Yoane 3:4 - 10)

Oyo ejali mokanda na sika te. Ebimi liboso na mpoto na France eleki mbula 200. Esili kosunga bato nkoto na nkoto. Mpo na bango mokanda oyo ejalaki lokola talatala mpo na molimo ete batala ndenge na bango lokola Njambe mpenja ajali kotala bango. Bato mingi basili komona ete mitema na bango mitondi na masumu mpe basili kobongola mitema ete bajua mitema na sika.

Ejali yo kotanga mokanda oyo, malamumu okanisa ete ejali lokola talatala (miroir). Ejali yo kotanga okomona yo mpenja. Soko ojali mopakano, soko Moklisito, soko mobungi na njela, okomona lolenge na yo lokola Njambe ajali komona yo. Njambe akokabolaka lokola bato te. Akotala elongi na moto te, soko lolenge na loposo na ye te. Njambe akotalaka bobele se motema na moto. Satana ajali tata na bato na lokuta. Ajali njambe na ekeke oyo mpe mokonji na mokili. Akobongwana lokola moanje na moi. Ajali solo moanje na moi te, ata bato mosusu basepeli kokanisa na ye boye. Bato yango basepeli kotla lolenge na ye na solo te. Kalakala bantoma na kokasa bajalaki mingi. Lelp mpe boye. Bajali komibongwanisaka lokola bantoma na Masiya. Mpo na kokamwa te! Mpamba te Satana ye moko akomibongwanisaka ntoma na moi (2 Bakolinti 11:14). Totangi ete Satana ajali koboma miso na makanisi na bato ete bamona bolkingo na Njambe te, na nke3mbo na Ye mpe te (2 Bakol. 4:4). Soko njambe na ekeke oyo asili koboma miso na bato, nde bakoki komona te ete bajali kopota mbango na njela na kobeba na seko. Bamoni te ete nsuka na njela yango ejali kojika na lifelo. Bajali bakufi epai na Njambe mpe mokonji na bango ajali molimo na njambe na ekeke oyo (Baefese 2:2).

Mwana na Njambe amonanaki na ntina oyo, ete aboma misala na Satana (1 Yoane 3:8). Yango wana botosaka Njambe. Bote-melaka Satana mpe akokima bino. Bobelema na Njambe mpe akobelema na bino (Yakobo 4:4). Oyo ejali motindo na kopekisa Satana na mitema na biso.

Ejali yo kotanga mokanda oyo mpe kotala bililingi na yango okoki kotala kati na motema na yo mpenja. Tika ete Njambe aluka na kati na motema na yo mpo na koyeba lolenge na yango. Soko omoni ete motema na yo ejali mabe mpe etondi na masumu tika ete oangana te mpe obomba likambo yango te. Yambola masumu na yo. Soko tolobi ete toiali na masumu te tojali komikosa biso mpenja, mpe solo ejali na kati na biso te. Soko toyamboli masumu na biso. Njambe ajali na boyengeben mpo na kolimbisa biso masumu na biso mpe kopetola biso na bokesene yonso. Soko tokoangana ete tosili kosala masumu, tojalisi Ye moto na lokuta mpe Liloba na Ye ejali kati na biso te (1 Yoane 1:8-10). Tika bomikitisa mpe bomisokisa na loboko na Njambe makasi ete alimbisa bino masumu na bino mpe ete asukola bino na makila na Yesu Masiya. Soko mwana amoni na talatala ete elongo na ye ebebi na bosoto kasi akei kosukola te, talatala yango esungi ye? Tika ete mokanda oyo esunga yo.

Okonjami soko na Njambe, soko na Satana. Ojali moombo na lisumu soko moombo na Njambe? Soko lisumu ejali mokonji na bomoi na yo, angana yango te. Beelela Njambe, akosikola yo mpo na Yesu Klisto oyo akomaki awa na mokili ete abnikisa bato na masumu, ete ajiipola miso na bato na lolanda, mpe ete alongola biso na molili mpe alongola molili na kati na biso. Ayei koyeisa biso na moi na Ye na kokamwa. Yesu akomaki ete asikola biso na maboko na lisumu mpe na Satana. Mpo na Ye tojali na lisiko kolongola nbiso na nguya na masumu na biso.

Ojali kotema liboso na Njambe na mpeto oyo amoni mpe ayebi misala na yo oyo mibombami mpe makanisi na motema na yo lokola. Ayebi misala na yo oyo bato mosusa bamoni naino te. Okoki komibomba yo mpenja te mpe oyebi kobomba misala na yo na miso na Njambe te. Ye oyo asali litoi, akopyoka te? Ye oyo ajalisi liso, akomona te? (Loyembo 94:9). Jambi miso na Ye majali na njela na moto amoni matamboli na ye yonso. Esika na molili ejali te ete basali na lisumu bakoki kobombama na yango (Eyobo 34:21,22). Mpo ete miso na Nkolo matamboli bipai yonso na mokili mabimba, mpo na kotalisa nguya na Ye mpo na bato na mitema mikoki na Ye (2 Makomami 19:9).

1. MOTEMA NA MOTO NA MASUMU

Esengo na moto oyo, mabe na ye malimbisami, mpe masumu na ye matikami. Esengo na moto oyo Njambe atangeli ye mabe na ye te mpe ajangi kokosa na molimo na ye (Loyembo 32:1-5). Tanga Loyembo 51 lokola. Yesu ajali kobianga lelo: Yaka epai na ngai, bino yonso bato na bwale mpe bato na mikumba; ngai mpe nakopemisa bino (Matai 11:28-30).

ELILINGI NA LIBOSO

Elilingi oyo ejali kotalisa lolenge na motema na mopakano, moto na masumu. Ejali lolenge na motema na mobali soko mwasi oyo ajali moombo na molimo na mokili mpe na mposa na njoto na ye. Njambe ajali kotala motema na ye boye. Omoni miso na ye? Mateli te? Oyo ekotalisa bolanga na ye. Totangi na Masese Proverbs 23:29-33 ete: Nani ajali na mawa? Nani ajali na kotela na miso na ye? Bobele baoyo bakoumela na masanga na bango, baoyo bakei kolika kosangana na masanga. Tala kotela na masanga te soko yango ejali kopela kitoko na kopo mpe ejali kokota noki na mongongo. Na nsuka, yango ekoswa lokola nyoka mpe ekoswa lokola etupa. Miso na yo makomona basi kilikili mpe motema na yo ekoloba makambo na wayawayaya.

Na nse na elongo na moto oyo okomona motema na ye mpe makambo mingi na kati. Okomona nyama oyo ikotalisa ndenge na masumu mingi majali na motema na moto. Motema ejali ndako na masumu na biso. Njambe alobi ete motema ejali na yauli eluti yonso mpe na mabe mingi, nani akoki koyeba yango? (Yelemaya 17:9). Yesu mpe alobaki ete na motema na moto na moto makanisi mabe makobimaka, na ekobo, na moibi, na koboma, na pite, na bilulela, na mabe, na kokosa, na mobulu, na liso mabe, na kotuka, na lolendo, na joba – makambo mabe oyo yonso makobimaka na katikati (Malako 7:21-23).

Paon: Omoni ndeke kitoko na elilingi oyo? Nkombo na yango na français ejali “paon”. Nsala na mokondo na yango ijali molai mpe kitoko mingi. Ndeke oyo epusi komikumisa njoto na ye mpenja. Na elilingi oyo ndeke yango ekomonisa lisumu na lolendo. Lusifeloi oyo ajalaki ntoma na moi mpo na Njambe,

akwei mpo na lolendo na ye mpe akomi moyini na Njambe, ye Satana (Yesaja 14:9-17). Satana ajalaki ntoma na molili na ebandeli te.

Lolendo ekomonana na mitindo mingi. Bato mosusu bakomikumisaka na ntina na mosolo na bango, na nyama na bango, na ndako na bango soko bilanga minene na bango. Bato mosusu bajali na lolendo mpo na bilamba kitoko na bango. Bato mosusu bakomikumisaka mpo na njoto monjenga na bango mpe bakotalisaka njoto yango polele mpe na nsoni te. Bsusus bajali na lolendo mpo na libota na bango mpe bakanisi ete libota na bango eleki mabota na bato mosusu. Bato mosusu bakomikumisaka mpo na mayele basili kojua na kalasi, mpo na njoto na bango makasi, mpo na esika na bango oyo bajui na mokili, mpo na lolenge na loposo na bango soko mpo na makambo mingi na mpambampamba.

Bato mosusu bakomeka koyalisa njoto na bango kitoko na mayaka mpe makomo. Bakokataka bilongi mpe njoto na bango na njoloko kobosana ete Njambe asili kosala njoto malamumu ekoki. Njambe akotemelaka bato na lolendo nde akopesaka ngolu na basokemi. Njambe ayini lolendo mpe lofundo. Lolendo ekosuka na libebi mpe motema na komikumisa ekosuka na kokweya (Masese 8:13; 16:18).

Mbwa: Mbwa yango ekotalisa mposa na njoto, ekobo, na pite. Mbwa ejali seko komibebisa bipai yonso. Bato mingi bajali mpe boye. Esika wapi bakei bakomeka koseka na miso pembeni. Mobali akosekaka na mwasi. Mwasi akosekaka na mobali. Na ntango oyo ekobo epanjani mingi na mokili oyo. Bilenge bakoki komipekisa te. Bato basili kobala bajali mpe kotambola na ekobo mpe basi bakufeli babali lokola. Lisumu oyo na Sodoma esisli kosimba bato mingi lokola Yesu asili koloba. Alobaki ete na mikolo na nsuka ekojala lokola na mikolo na Sodoma na Amola. Na mokili mosusu bakotangaka moto na pite ete ajali mbwa. Moto boye akojua bokonji na Njambe te mpo ete na libanda ekojala babwa, na bazto na nkisi mabe, na bato na pite, na babomi na bato, na basambeli na bikeko, na bango yonso bakolingaka mpo bakosalaka lokuta (Emoniseli 22:15).

Bongo kima ekobo. Masumu yonso makosalaka moto majali kati na njoto na ye te, nde oyo asali pite asaleli njoto na ye mpenja lisumu. Boyebi mpe te ete njoto na bino ijali Esambelo na Molimo Mosanto oyo na kati na bino, oyo bojui ye epai na Njambe, mpe ete bojali biloko na bino mpenja te? Mpamba te Esambelo na Njambe ejali bule, bino mpe yango (1 Bakolinti 3:16-18; 6:15-20).

Ngulube: Ngulube yango ekotalisa lisumu na lilango mpe na njala mabe. Ngulube ekoliyaka biloko yonso na njela na yango. Ekopona na kati na malamumu mpe mabe te. Ekosala lokola bato mosusu bakoliyaka mosuni na nyama oyo ikufi na malali soko nyama ikamolani. Bakoliya makila mpe bakoliyaka mpe nyama oyo Njambe alobi ete bato bafiya te (Misala na Bantoma 15:20; Yesaya 66:3-7). Bakomela likaya mpe bangi kobebisa njoto na bango oyo ejali ndako na Njambe. Bakoliya yango mpe bakobenda yango na jolo na bango. Yango ekobebisa makila na bango mpe ekobendaka bango na makambo na mbindo mosusu. Satana akangi bango na mposa na likaya mpe ejali bobele se na nguya na Njambe moto ayebi kokangola na nkamba na ye.

Bilenge mpe mibange bakolangaka na masanga mpe bakokanisaka mpo te. Kasi balangi bakojuu Bokonji-na-Njambe te. (1 Bakolinti 6:10). Masanga ejali bilei te. Yango ekoboma bato. Ekobebisaka makanisi na moto ete asala makambo na nsoni mpe na mobulu. Ata akanisi koboma moto te, nde masanga ekobebisa ye ete aboma. Mpo ete masanga ejali kotuka bato, ejali kongala na nkanda; moto akosami na yango ajali na mayele te (Masese 20:1). Na mobeko na Mose soko moto ajalaki na mwana na kotomboka mpe na kolanga ejalaki likambo na bango kobwakela ye mabganga ete akufa (5 Mose 21:19-21).

Bato oyo bajali kolamba masanga bajali mpe na likambo yango lokola baoyo baktekaka yango mpe baoyo bakomelaka yango. Mokanda na Njambe alobi ete mawa na bato bakokulumbaka masanga makasi (Yesaya 5:22). Mawa na moto oyo apesi moninga na ye komela, oyo apesi ye molangi mpe asungi ye kolangi. (Habakuki 2:15). Bojimbisama te; bato na pite, na basambeli

na bikeko, na bato na ekobo, na bakembi na nsoni, na babali bamibesisi na babali, na bayibi, na BALANGI, na batuki, na bakembi, bakojua Bokonji-naNjambe te (Bakolinti 6:9,10).

Misala na Njoto mikomonanaka polele, mijali boye, ete: ekobo, na makambo na mbindo, na makambo na nsoni, na kosambela bikeko, na LILANGO, na bilambo na lokoso, na makambo na motindo yango yonso (Bagalatia 5:19-21). Bolangaka masanga te, mpo majali na kilikili, kasi botondaka na Molimo (Baefese 5:18). Soko moto ajali na mposa na komela ayoka maloba na Yesu oyo abiangi bato yonso epai na Ye. Alobi ete, Soko moto akojala na mposa na komela, aya mboka na ngai mpe amela (Yoane 7:37, 38). Bino, bato yonso na mposa na komela, yaka epai na mai; ye oyo ajali na mosolo te tika, asomba mpe aliya; yaka kosomba vinyo mpe mabele mpamba, motuya te. Bojali kosilisa mbongo na bino na biloko oyo bijali mapoa te mpo na nini? Mpo na nini bojali kosala mosala mpo na oyo ekotondisa bino te? (Yesaya 55:1,2).

Nkoba: Nyama oyo ekotambolaka nokinoki te. Oyo ekotalisa biso lisumu na goigoi mpe lisumu na mono mabe lokola. Kojanga kondima ejali lokola lisumu na mono mabe. Moto na goigoi akokweya na komekama na Satana mingi. Asepeli mosala te, asepeli nde moyibi. Ntango mosusu moyibi akoki koboma moto mpo na kojua biloko na ye.

Goigoi na molimo ekopekisaka moto ete abondela te, ete atanga mokanda na Njambe te, mpe ete akenda na losambo te, Goigoi ekopekisaka moto ete aluka na mokanda na Njambe te mpo na kojua njela na bomoi na seko. Goigoi ekotiya na motema na moto ete ajila mokolo mosusu. Ekoloba, lelo te, lobi naino. Oyo ejali lokola moyibi na ntango na moto. Ntango ekojilaka moto te. Goigoi ekolobaka seko, lobi naino, lobi naino, ndima lelo te. Ekosuka na kobeba. Soko Njambe asili kolobela yo ete opesa. Ye motema na ye lelo, nde Satana akoya noki kolobela yo ete olambela mokolo mosusu. Oyebi ete mokolo yango ekoya solo? Te, oyebi elaka na yo te. Okojila lelo mpo na lobi, mpe mbula oyo mpo na mbula mosusu, elaka moko kufa ejui yo mpe okufi na kojango Njambe, kojanga lobiko, mpe

kojanga Klisito. Yango wana Njambe alobi ete, Soko bokoyoka mongonga na Ye lelo, boyeisaka mitema na bino makasi te (Baebele 3:7,8).

Loposo na nkoba ejali makasi mingi. Na mokili mosusu banganga bakosalaka na yango na mono na bango. Yango ekotalisa biso lisumu na mono mabe oyo bato mjingi bakondimaka mpe kobangaka yango. Na ntango na mpasi soko na malali bato bakondimaka Njambe na bomoi te njokande bakondima njete mpe mabanga mpe mikwa na maseke na nyama. Njambe alakaki baYisalaele ete, Ekoki na mwasi na kosalaka mono mabe abika te (2 Mose 22:18).

Njambe alobi mpe: Tika ete moto ajuama na kati na bino te oyo moluki na ntina na likambo na njela na mono, soko oyo moto na kotala ntango mpo na koyeba ntina na likambo, Soko oyo moto na kotiya jonga, soko nganga, soko moto na kosolola na milimo, soko na kokamwisa bato na mono mabe, soko moto na kosolola na bakufi. Bato bakosalaka makambo oyo bajali kopola na miso na Njambe (5 Mose 18:10-12). Tala bato oyo bakosololaka na milimo te, mpe luka banganga baoyo bakokamwisaka bato na mono mabe te, ete bobebisama na bango te, ngai najali Nkolo Njambe na yo (3 Mose 19:31). Mpe moto oyo akotambolaka nsima na banganga na mposa mpo na bango, ngai nakosilika na ye, mpe nakolongola ye na kati na bato na ye. Mibulisa bino mpenja mpe jala na mpeto, mpo ete ngai najali Nkolo Njambe na yo (3 Mose 20:6,7).. Yesu Klisito ajali Mobikisi na yo moko, na molimo na yo mpe na njoto na yo. Ye oyo akolimbisaka mabe na yo yonso, akobikisaka yo na malali na yo yonso (Loyembo 103:3). Moko na bino abeli malali? Tika abianga bakolo na ekelesie, babondela mpo na ye. Libondeli na kondima ekobikisa mabeli mpe Nkolo akonetola ye; ata asili kosala masumu, makolimbisamela ye. Na bongo boyambolana bikweli mpe bobondelana, ete bobika (Yakobo 5:14-16).

Ejali yo kotanga mokanda oyo, Njambe ajali kosoola na yo ete obongola motema na yo, mpe ete opesa Njambe bomoi na yo. Kasi molimo na nkoba ejali na motema na yo mpe ejali koloba

ete, Sala yango noki te, lelo te, ekoki na lobi, soko poso na nsima, soko mbula na nsima. Alingi koloba ete otuna mobali na yo naino, soko mwasi na yo, soko tata na yo. Akoloba mpe ete, Tika obala naino soko tika bokata bana na bino naino. Ojali kotosa liloba na Njambe te; ojali kopesa litoi na yo koyoka mongongo na Satana kokosa yo. Soko osali boye motema na yo ekoya makasi lokola lopo na nkoba.

Nkoi: Nyama oyo ejali mabe mpe ejali na mposa na makila mingi. Oyo ekolakisa biso mpo na nkanda mpe nkele mpe nko mingi oyo ejali na motema na moto. Soko nkanda ejali mokonji na moto ekoki kosuka na kofinga, na kotuka, na makelele; ntango mosusu ekosuka na koboma moto. Mokolo mosusu molimo na nkanda ekokota na moto wana ejali ye komela masanga. Ekokoka na, ye komipekisa lisusu te. Akoluka likambo mpe akobuna na bato. Bato mosusu bakokana kosala moto likambo kasi bakolinga komela liboso ete bayika mpiko. Masanga na bango ejali lokola ngenge na nyoka (5 Mose 32:33). Okanisi ete moto asali yo mabe mpe olingi kobukanisa ye. Oyo ejali malamau na miso na bato na lisumu. Kasi Njambe alobi ete kobukanisa ejali likambo na Ye. Yesu alobi ete tolinga bayini na biso. Njambe alaki ete akolimbisa biso masumu na biso soko biso tolimbisa bato mosusu mabe oyo basaleli biso.

Nyoka: Nyama oyo ejalaki kalakala na kitoko eluti. Akosaki Adama na Eve mpe abebisaki bondeko na kati na bango na Njambe. Satana ajalaki na jua mpo na komona motindo Njambe alingaki bato na Ye. Ajalaki mpe na jua mpo ete Njambe atiyaki bango kokonja mokili. Ntina na jua yango Satana akanaki kobebisa bomoi na moto yango, Adama. Jua mabe yango na motema na yo ejali kobebisa esengo na yo lokola. Baklisito mpe bakoki kokeba na molimo mabe na jua.

Soko yo Moklisito okanisi ete Njambe ajali kosala ndeko na yo malamau na koleka oyo. Ye ajali kosunga yo, obandi kosala jua. Jua ekokotisa makanisi mabe na motema na yo. Bato mosusu bakokanaka baninga na jua mpe bakotiyela bango jonga, kobebisa esengo na bango mpe kobomas bango. Jua na kati na mobali na mwasi na ye ekoki kobebisa libala na bango mpe

bomoi na bango mobimba. Jua ejali lokola liyita.

Kpodo: Kpodo ekolakisa likambo na lokoso mpe boimi mpe mposa na mosolo, oyo ntina na makambo mabe yonso (1 Tim. 6:10). Na mboka moko bamoni kpodo mosusu koliya ndonge tii libumu na ye etondi mpe epaswami mpe kpodo ekufi. Moimi akosepela kokaba biloko na ye na babola te: alingi yango yonso mpo na ye mpenja. Akolukaka na mayele na ye yonso, mayele malamau mpe mayele mabe, mpo na kolokota mosolo na mokili oyo.

Yesu alobeli biso ete, Bomibombela biloko na motuya na nse te, awa ekobebisaka bapekese na kopola, awa ekobukaka bayibi mpo na koyiba; nde bomibombela biloko na motuya kuna na Likolo, kuna ekobebisaka bapekese na kopola te, kuna ekobukaka bayibi mpo na koyiba te. Mpamba te, na esika ejali biloko na yo na motuya, motema na yo ekojala wana lokola (Matai 6:19-21). Kalakala mobali moko, Akana, mpe bato na ndako na ye bakufaki mpo ete ye ajalaki na mposa na mosolo, mpe m biloko na motuya, mpe bilamba kitoko, mpe alokotaki biloko bifingami (Yosua 7). Yuda Mokeliota, moyekoli na Yesu, akufaki mpo ete ajalaki na mposa na mosolo (Mat. 27:3-5).

Satana: Oyo ajali tata na bato na lokuta yonso. Ye ajali lokola mobateli na nyama yango yonso mpo ete ye mokonji na motema. Yesu alobi ete: Bino bojali bana na tata na bino Satana, mpe bolingi kosala mposa mabe na tata na bino, ye mobomi na bato longwa na ebandeli; atedlemi kati na makambo na solo te, mpo ete solo ejali kati na ye te. Wana ejali ye kosolola lokuta, ajali koloba makambo na ye moko, mpo ete ye moto na lokuta mpe tata na yango (Yoane 8:44).

Monjoto: Monjoto (étoile) yango ekolakisa mpo na lisosoli oyo ejali na kati na motema na moto. Lokola monjoto ekopelaka na likolo na ntango na butu lisosoli na moto ekopelaka na moto moke na kati na motema na ye. Ekopelaka boye ete asosola makambo malamau mpe mabe. Awa monjoto yango eyindi mpo na kotalisa ete ebebi na masumu. Oyo eyindi boye lisosoli na moto ekoki kosala mosala malamau te. Moto yango akoki koso-

sola malamuru mpe mabe te (Baebele 10:22).

Liso: Liso na Njambe ejali bipai yonso mpe Njambe ajali komona makambo yonso na kati na motema na moto. Eloko moko ekoki kobombama na miso na Njambe te. Ajali komona makanisi na bokutu mpe mikano yonso na nkuku.

Moanje: Moanje ajali lokola Liloba na Njambe. Njambe ajali kosolola na moto na masumu kolobela ye ete abongola motema mpe atika molili, akota na moi na Njambe. Njambe ajali kosolola na yo motangi na mokanda oyo.

Ebenga: Ndeke malamuru oyo ejali kotalisa Molimo Mosanto. Ye ajali molimo na solo mpe akopamelaka bato na ntina na masumu, na boyengebene, na kosambisa. Na elilingi oyo Molimo Mosanto ajali na libanda na motema. Akoki kofanda na esika oyo lisumu ejali kokonja te.

Ndemo moke na moto: Omoni ndemo moke oyo na moto pembeni na motema? Oyo ekotalisa bolingo na Njambe. Njambe ajali na bolingo mpo na bato na masumu. Asepeli kufa na bango te, nde alingi ete abongola mitema mpo na kojua bomoi. Yesu ayei kobikisa bato na masumu. Esengo monene ejali na likolo mpo na moto moko oyo abongoli motema. Njambe alingi kosukola motema na moto na makila na Mwana na Ye, Yesu Klisito. Bolingo na Njambe elingi kotikala na libanda te, elingi kokota na motema na moto.

Yesu atemi na ekuke na motema na yo mpe ajali kobeta kokoko. Soko ojipoli monoko na ndako, akokota, akosukola motema na yo mpe akosikola yo ete ojala nsomi.

ELILINGI NA MIBALE

Elilingi oyo ejali kolakisa lolenge na moto oyo abandi kobongola motema mpo na koluka Njambe. Moanje asimbi mopanga. Mopanga yango ejali maloba na Njambe oyo majali na bomoi, na nguya, na mino maleki mipanga yonso mipeli na bipai yonso mibale. Yango ekotobolaka kino kokabola motema na molimo,

2. MOTEMA NA MOTO OYO ABANDI KOBONGOLA
MOTEMA

mpe matongi na lilongo; makokataka mpe ekateli na makanisi na mikano na mitema (Baebele 4:12). Liloba na Njambe ayebisi moto ete lifuti na lisumu ejali kufa. Elobi mpe ete likambo ejali na bato yonso kokufa mbala moko mpe nsima na yango kosambisa ejali (Baebele 9:27). Eyebisi mpe ete esika na moto na lisumu ejali na libeke na moto na sufulu.

Na loboko na ye na mwasi tomoni moanje asimbi mokua na moto na moto. Oyo ejali mpo na koyebisa moto na masumu ete likambo na biso bato yonso kokufa. Ata tolingi njoto na biso mingi, mpe tobateli yango mingi, tokokufa. Ata tolatisi njoto mpe toleisi yango mikolo yonso, mpe ata tosungi yango na mposa na yango yonso, njoto yango ekokufa mpe ekopola. Nyama mike ikoliya yango, mpe bomoi mpe molimo na moto akokenda kotema liboso na kiti na mosambisi, Ye Njambe. Moto na masumu atii matoi koyoka maloba na Njambe mpe ajipoli motema na ye mpo na bolingo na Njambe. Molimo Mosanto abandi kopela na kati na motema na molili. Moi na Njambe ebandi kobengana molili yonso. Soko moi ekoti, molili nde ekokima. Motema na mpio ebandi koyota moto na bolingo na Njambe. Ekoki ete lisumu ekima lokola nyama ibandi kokima.

Yo moto na lisumu, tika ete Yesu akota na motema na yo na molili. Ye ajali moi na mokili mpe soko Ye akoti molili yango ekokima mpe misala na yango yonso, lokola omoni na elilingi oyo. Yesu alobo ete, Ye ajali moi na mokili mpe oyo akobila Ye Akotambola na molili soko moke te (Yoane 8:12). Mawa na baoyo basepeli molili. Na mokolo Yesu akoti na tempelo na Yerusalem, abenganaki batekisi na ngombe na mpate na bibenga mpe asopaki misolo na bato na kosenja falanka. Alobaki ete, Ndako na ngai ejali ndako na mabondeli nde bino bosili kotalisa yango esika na bayibi (Yoane 2:13-17; Malako 11:17). Ndako yango ejali motema na yo. Yesu akomi ete alimbisa biso masumu na biso mpe ete alongola biso na minyololo na lisumu. Na bongo soko Yesu akosikola bino, bokojala basikwi na lisiko mpenja (Yoane 8:36). Bokojala bansomi mpenja.

ELILINGI NA MISATO

Awa tokotala motema na moto asili kobongola motema na ye na solo. Amoni mabe na masumu na ye. Amoni ete Yesu akufeli masumu yango na ekulusu. Moanje oyo, Liloba na Njambe, alakisi ye ekulusu na Yesu, mpe motema na ye ebukani na mawa. Bolingo na Njambe na kati na Yesu ejali konangola motema makasi na ye. Akanisi ete mpo na bolingo yango Yesu ayei kolongola masumu na ye mingi boye. Ayoki ete Yesu abetami fimbo mpo na ye, alataki motole na njube, mpe abakami na ekulusu na nsete na maboko na Ye mpe na makolo na Ye. Likanisi oyo ebuki motema na moto yango.

Moto atangi mpe ayoki maloba na Njambe mpe amoni ete motema na ye eyindi na masumu mpe epoli mabe mingi. Oyo etoboli motema na ye mpe epesi ye mawa mingi. Yango wana ye aleli na mpisoli na ntima na masumu na ye mpe Njambe abelemi penepene na ye. Bolingo mpe kimia na Njambe ikoti na motema oyo mosili kosukolama na makila na Yesu. Abandi koyeba ete Njambe ajali penepene na moto na motema mobukani mpe ajali kobikisa baoyo na kosokema na milimo na bango (Loyembo 34:18). Akobikisa bato na mitema mibukani mpe akokanga mpota na bango (Loyembo 147:3). Liloba na Njambe elobi lisusu ete, Nakotala moto oyo ajali na molimo mosokemi, moto na bobola mpe moto akolengaka na ntina na liloba na ngai (Yesaya 66:2).

Molimo Mosanto mpe bolingo na Njambe bajali kokamata motema oyo esili kosukolama. Moto oyo ajali kotala ekulusu na Yesu mpe makila na Ye. Andimi mpe abandi koyeba ete masumu na ye malimbisami. Abandi mpe koyeba ete makila na Yesu masili kosukola masumu na ye yonso (1 Yoane 1:7). Moto oyo andimeli Yesu akokufa te kasi akojua bomoi na seko. Tanga na 1 Bakolinti 6:10,11. Tojali na lisiko na kati na makila na Yesu mpe kolimbisama na masumu pelamoko ejali Ye na ngolu na Ye na litondi (Baefese 1:7). Sikawa ajui motema na sika mpe akolinga mokili soko biloko na mokili te kasi akojala na mposa na makambo na Njambe. Masumu mabe oyo na kalakala majali na libanda lokola nyama yango ijali na libanda na

3. MOTEMA NA MOTO OYO ASILI KOBONGOLA MOTEMA

elilingi. Njokande Satana asepele kotika motema yango te mpe abongoli miso na ye kotala na nsima na ye. Akoluka esika na kokota lisusu. Yango wana ekoki ete tokengela mpe tobondela mpe totemela ye ete akima biso.

ELILINGI NA MINEI

Elilingi oyo ekoloba likambo na Moklisito oyo asili kojua kimia mpe lisiko na kati na Yesu. Bongo ye akomikumisaka na makambo mosusu te, bobele mpo na ekulusu na Nkolo na ye, Yesu. Kati na Yesu mokili esili kobakisama na ekulusu na ntina na ye, mpe ye moto yango asili kobakisama na ekulusu na ntina na mokili (Bagalatia 6:14). Moto yango ayebi ete Yesu akufi na ekulusu ete awa esili biso kokufela masumu, tojala na bomoi mpo na boyengebene (1 Petelo 2:24). Moklisito asili kokufa epai na mokili. Ekoki ete atambola na Molimo ete akokisaka mposa na njoto te (Bagalatia 5:12-25). Ekoki mpe ete tobila makambo na bule mpe na mpeto mpo ete soko moto ajangi bobulami yango, akomona Nkolo te (Baebele 12:14).

Na elilingi oyo tomoni njete na likonji na ndako lokola oyo bakangi Yesu na yango mpo na kobeta Ye fimbo esili bango kolongola bilamba na Ye. Tomoni mpe fimbo mpe njete oyo babeti Ye na yango. Makambo oyo makokaki na biso kojua, ejali Yesu ajui yango mpo na biso (Yesaya 53:11-12). Abetami mpo na mabe na biso. Mokonji Elode mpe basoda na ye bapengoli Ye mpe basekaseki Ye mingi kolatisa Ye elamba kitoko na Koseka. Ye Mokonji na likolo balatisa ye motole na njube na nko na bango. Ye Mokonji na likolo akokaki kosimba njete na Bokonji na Likolo kasi batii mokekele na loboko na Ye na mobali na ntina na koseka Ye. Bakumbi mabongo liboso na Ye kosekaseka Ye ete, Mbote na yo, Mokonji na Bayuda! Batweli Ye nsoi, bakamati mokekele yango babeti moto na Ye. Esili bango kosekaseka Ye bakendaki na Ye mpo na kobakisa Ye na ekulusu (Matai 27:27-31).

Baklisito mosusu bakobondelaka na losambo mingi, bakomelaka kopo na Nkolo, bakoyembaka njembo na Njambe, kasi na misala mabe na bango bajali kobakisa Mobikisi na bango na eku-

lusu lisusu. Bato yonso baoyo bakoloba, Nkolo, Nkolo, bakokota na Bokonji-na-Likolo te. Bobele baoyo bakosalaka mokano na Tata Njambe bakokota (Matai 7:21).

Na elilingi yango tokomona mpe libenga na Yuda na nse na ekulusu. Yuda akabi Yesu mpe atekisi ye na palata ntuku misato. Ntina yango ete mposa na mosolo esili kosimba ye na motema mabe na ye. Omoni mpe mwinda mpe monyololo lokola oyo na basoda bayei na butu kokanga Yesu. Mbese yango ejali lokola oyo basoda babwaki mpo na kokabola bilamba na Ye. Oyo ejali pelamoko Njambe alobaki liboso ete, Bajali kokabola bilamba na ngai na kati na bango; bajali kobomaka kasaka na ngai na mbese (Loyembo 22:18).

Moko na basoda atoboli mopanje na ye na likonga; nokinoki makila na mai mabimaki (Yoane 19:34). Naino nsoso eleli te Petelo asili koangana Yesu kasi abongolaki motema na ye na mpisoli na nsima. Ojali kotatola mpo na Yesu na liloba mpe mosala? Soko boye te, ojali kobanga? Yesu alobi, Na bongo moto na moto akoyambola ngai liboso na bato, ngai mpe nakoyambola ye liboso na Tata na ngai oyo na Likolo. Nde soko nani akoangana ngai liboso na bato, ngai mpe nakoangana ye liboso na Tata na ngai na Likolo (Matai 10:32,33). Yesu alobi mpe, Soko moto moko ajali na mposa na kotambola na nsima na ngai, amiboya ye mpenja, atombola ekulusu na ye, abila ngai (Matai 16:24). Oyo akokamata ekulusu na ye te, mpe akobila nsima na ngai te, akobonga na ngai te (Matai 10:38).

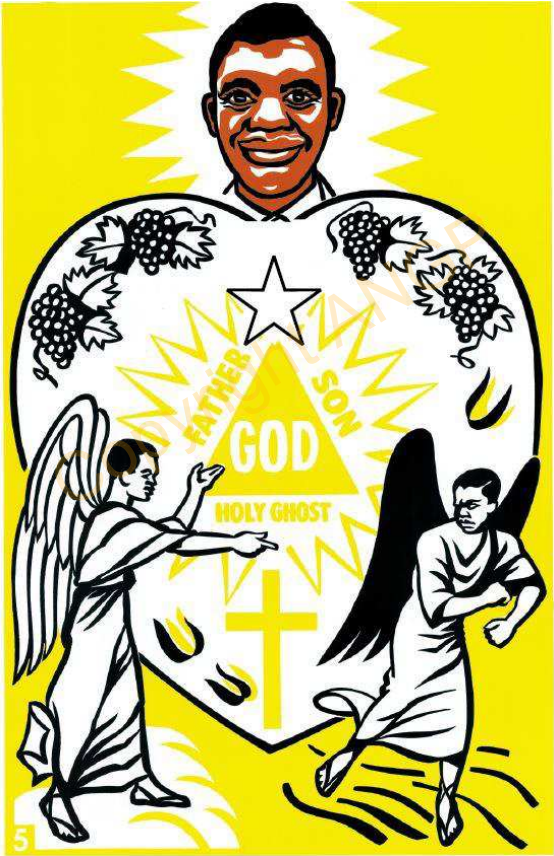
E, kuna na ekulusu, ngai
Namoni Ye, Mokonji na Nkembo.
Natiyoli makambo na nse,
Kopesa Yesu yonso na ngai.

ELILINGI NA MITANO

Awa tomoni bomoi na moto asili kobikisama mpe kopetolama na ngolu na Njambe. Motema na ye ejali sikawa tempelo na Njambe na solo. Ejali esika na kofanda na Njambe lokola Yesu asili koloba: Soko moto akolinga ngai, akotosa maloba na ngai,

Bolingo
Esenbo
Kimia
Motema petee

Boboto
Bolamu
Kondima
Bopolo
Komipekisa

5. TEMPELO NA NJAMBE

mpe Tata na ngai akolinga ye: tokoya mboka na ye, tokosala ejalelo na biso epai na ye (Yoane 14:23). Motema na moto yango ejali ejalelo na Njambe, Tata, mpe na Yesu, Mwana, mpe na Molimo Mosanto. Njambe ajali konetola bato na kati na Yesu (Luka 1:52).

Motema na moto yango ejali tempelo na Njambe na bomoi. Lisumu esili kolongwa. Nyama oyo italisi ndenge na mosala na Satana ijali lisusu te. Na esika yango tomoni Molimo Mosanto kokonja na motema. Tomoni misala mabe na mosuni lisusu te. Motema esili kobongwana elanga kitoko, kobota mbuma malamumu na Molimo lokola bolingo, na esengo, na kimia, n` motema petee, na boboto, na malamumu, na kondima, na bopolo, na komipekisa, mpe mbuma mosusu oyo ekosepelisaka Njambe. Sikawa moto yango akomi etape solo na kati na Mowiti na solo mpe ajali kobota mbuma malamumu oyo na kati na Yesu Klisito. Ntina na yango ejali ete ye ajali kotikala na kati na Yesu seko (Yoane 15:1-10). Ajali mpe kobatela liloba na Njambe na motema na ye. Atondi na Molimo mpe asili kobatisama na Molimo Mosanto mpe ajali na nguya na koleka mposa na mosuni mpe kobakisa mposa yango na ekulusu. Ajali kotambolaka na Molimo mpo na nguya na Molimo Mosanto. Akobika lisusu mpo na makambo oyo ejali ye komona mpe koyoka te, kasi ajali kotikala na kobika mpo na kondima. Kondimela Yesu ejali oyo ekolongisa moto na makambo na mokili. Moto yango akolendaka na elikia na kojonga na Nkolo Yesu Masiya. Akobika na bolingo na Njambe oyo bokoumela seko.

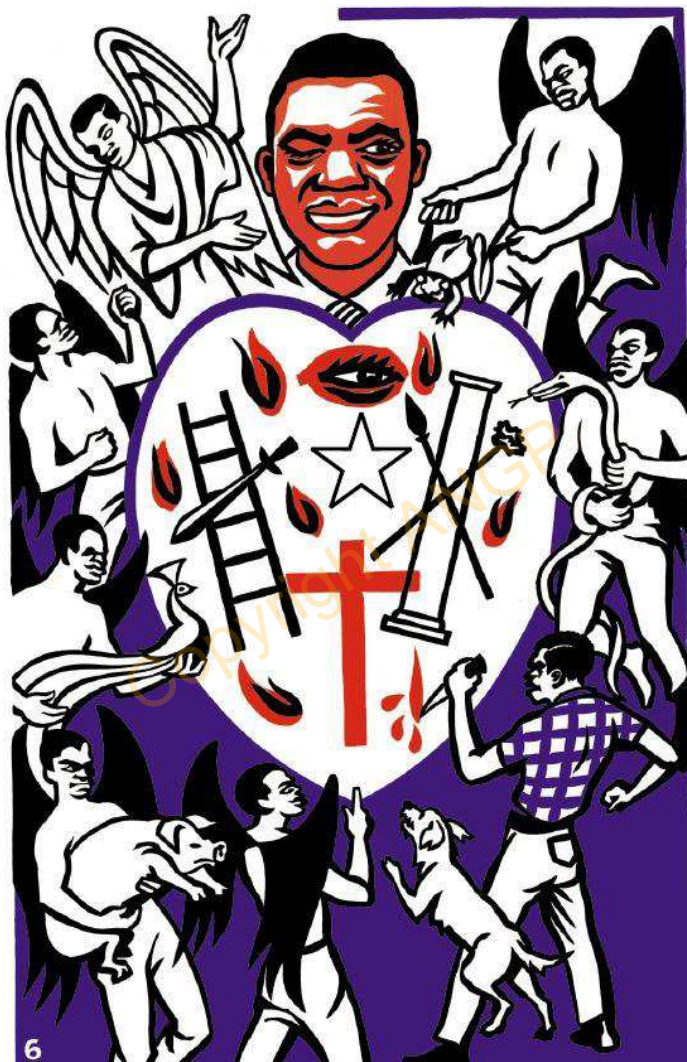
Esengo na bapetwi na motema, mpo ete bakomona Njambe (Mat. 5:8). Mokonji Dawidi naye baki ete ajangaki mpo moko ata ajalaki na mosolo mingi. Ata asili koleka bayini mingi lokola elombe Goliata mpe basusu mingi, Dawidi ayebaki ete ajan-gaka eloko moko. Yango mini? Alelaki ete, Ee, Njambe, jalisela ngai motema na mpeto, mpe pesa ngai molimo na sika na bpo yengebene (Loyembo 51:10). Moto moko ayebi komisukola motema na ye te, Likambo na ye koya epai na Njambe kobongola motema, koyambola masumu mpe kotika mabe yango lokola Mokonji Dawidi asalaki. Tika asala lokola mwana na kilikili oyo atiki lopango na ngulube mpe akanisaki kolobela tata

na ye ete: Nasaleli Njambe mabe, nasali mabe mpe na miso na yo. Njambe alingi mingi kosunga moto na masumu oyo ayei na ye na motema mobukani, Ye nde asili kolaka ete, Nakopesa yo motema na sika, mpe nakotiya molimo na sika na kati na yo; nakolongola motema na libanga mpe nakotiya Molimo na ngai na kati na yo ete otambola na mibeko na ngai. Oyo ejali endimaneli na sika Njambe asili kosala na makila na Mwana na Ye, Yesu Masiya.

Na elilingi oyo tojali kotala moanje yango lisusu. Baanje bako-salelaka baoyo balingi kojua libula na lobiko. Bajali kojingela bato na kobanga Njambe (Loyembo 34:7; 91:11; Daniele 6:22; Matai 2:13; 18:10; Misala na Bantoma 5:19; 12:7-10). Tomoni mpe ete Satana atikali penepene na motema kotala soko akojua esika na kokota na ndako na ye na kalakala lisusu. Bongo, mokanda elobi ete tomisenjela mpo ete mobuni na biso Satana akotambolaka lokola nkosi konguluma, kolukaka soko akolia nani (1 Pet. 5:8). Botemelaka Satana mpe akokima bino (Yakobo 4:7).

ELILINGI NA MOTOKA

Oyo ejali elilingi na mawa. Ejali kotalisa moto oyo abandi kojonga nsima. Totali ete liso na ye moko ebandi kojipama. Oyo etalisi biso ete mpongi ejali kokamata ye mpe motema na ye ejali koya mpio. Liso oyo mosusu ejali kotala pembeni na mposa mpo na biloko na mokili. Moi na kati na motema ebandi koyinda. Biloko oyo na kotalisa ete moto yango aseveli koyoka mpasi na Yesu elongo bibandi kotengama. Ye ajali kati na komekama mpe ajali kotemelaka Satana te. Abandi kotiya matoi koyoka mongongo na Satana mpe ajali koyoka oyo na Njambe mingi te. Ata ye ajali kokenda na losambo, atiki bolingo na ye na liboso. Ameki kobomba mposa oyo na motema ete bato bayeba te ete ajali na mposa na biloko na mokili. Njokande abandi kotika Njambe mosika. Monjoto na kati na motema na ye eyindi mpe ekulusu ekomi bojito mingi. Abandi koyoka nsoni mpo na likambo na Yesu. Kondima na ye abandi kolemba mpe ajali kobondela mingi lisusu te. Abandi kobosana lolenge na motema na ye mpe apesi Satana esika.

6. MOTEMA OYO EMEKAMI MPE EKABWAMI

Makanisi na “paon” emeki kokota na motema na ye. Lolendo ekoti mpe ntango mosusu ekojala lolendo mpo na nkombo na ye Moklisito. Abdandi kobosana ete abikisami na ngolu na Njambe. Kolanga emeki kokota. Moninga na ye akosi ye ete amela kopo moko mpamba. Ayebi te ete kopo moko ejali lokola mokele. Yango mai moke kasi ekosuka na ebale. Ebale yango ejali kolanga. Bato mosusu bajali kokanisa ete moto alambi masanga soko atekisi yango kasi ameli ye mpenja te, asali mabe te. Ejali molimo na kolanga ekosi ye. Ekobo mpe emeki kokoto na motema na moto yango. Ekokota boni? Soko moto yango abandi kosepela lisolo na bosoto mbe makanisi na pite ekokota ye. Soko mobali na mwasi babandi kosekana, mposa na njoto ekosala bango. Soko moto atemi kotala bobina ekoumela te mposa yango ekokota ye mpe. Bato mosusu basili kotika bobina na basenji kasi bakanisi ete bobina na mpoto ejali mabe te. Bayebi te ete yango eluti mabe. Bobina yonso ijali kobuta ekobo. Komela likaya na mpoto ekesani na oyo na basenji mpe te. Yesu amelaki likaya te mpe mobili na Ye akomelaka mpe te.

Moto na elilingi oyo ayoki kokosa na Satana. Akosi ye bonio? Alobeli ye ete kosana na lisumu ejali lisumu te. Alobi ete kosala ekobo mbala moko ekobebisaka ye te. Ayoki liloba yango mpe likambo na ekobo na motema na ye. Etikali moke ekobo ekojala mokonji na motema yango.

Moto na elilingi oyo ajali kotobola motema na mbeli, ajali kotalisa lolenge na bato oyo bakoseka mpe kofingaka makambo na Yesu. Ejali lokola bajali kotobola motema na kotuka na bango. Soko baninga na moto bajali koseka mpe kotuka ekokola na ye te. Maloba na bango matoboli motema na ye mpe abaqndi kobanga maloba na bango na ntina ete motema na ye esili koya mpio. Abangi Njambe lisusu te kasi abangi maloba na bato. Akomi moombo na bato mpe ajongi nsima.

Nkanda mpe nkele iyei lisusu kokota na motema na ntango na mokakatano. Yango ekomi mokonji na motema. Lolema na ye oyo lojalaki Koyemba njembo na Njambe lobebi na kotinga. Ata Satana ajui njela moke mpamba akokota mpe akoyeisa njela

yango monene. Mposa na mosolo ekokota noki na mitema na biso soko tolosi likebisi na Yesu te. Alobi ete, Bokengelaka, bobondelaka, ete bokota kati na komekama te (Matai 26:41). Bongo tika ete moto oyo ajali kokanisa ete atele mi akeba ete akwea te (1 Bakolinti 10:12). Bolata molato na etumba yonso na Njambe mpo na kokoka kotemela miango na Satana (Baefese 6:11).

ELILINGI NA NSAMBO

Elilingi oyo etalisi lolenge na motema na moto oyo asili kojonga nsima. Ye moto amonaki moi na Njambe liboso mpe alete likabo na likolo mpe ayebaki likambo na Molimo Mosanto. Sikawa asili kolongwa na yango kojonga nsima. Motema na ye ejali lokola oyo na moto ayoki nsango na Yesu malamau mpe ayebi ntina na yango kasi ayeisi motema na ye libanga mpe atikali na masumu na ye.

Yesu mpenja amonisi biso lolenge na moto oyo ajongi nsima. Alobi boni? Soko molimo na mbindo akobima na moto, akotambolatambola na bisika bijangi mai koluka epemelo; akojua yango te, akoloba ete: Nakojonga na ndako na ngai kuna ebimaki ngai. Akoya kokuta yango esili kokombama mpe kobongisama. Na nsima akokenda kokamba milimo mabe mosusu nsambo baoyo baleki ye mabe, mpe bakokota kofanda wana. Motindo na nsuka na moto yango ekoleka mabe na motindo na liboso (Luka 11:24-27). Totangi mpe ete ekweli bango pelamoko na lisese oyo na solo ete: Mbwa ajongi kolia biloko bisanjaki ye; mpe ete: Ngulu asili kosukola mai mpe akei kolala na potopoto (2 Petelo 2:22).

Oyo elimboli ntin` na bato oyo. Lisumu eyei na yauli na yango yonso mpo na kouwela na motemaa mpe kokonja wana. Elongi na moto yango ekotalisa ete motema na ye ebibi. Molimo Mosanto asili kotika motema yango mpo ete Molimo ayebi kofanda na masumu esika moko te. Moi mpe molili eyebi kosangana te. Motema ekoki kojala temepelo na Njambe mpe efandelo na Satana esika moko te. Moanje, ye Liloba na Njambe, akei na mawa kasi ajali kotala na nsima soko moto yango akobongela

7. MOTEMA NA MOTO OYO ASILI KOJONGA NSIMA

motema na ye.

Yesu alakisi mpo na mwana na kilikili oyo akei mosika kasi abongoli motema mpe ajongi epai na tata. Na mokolo yango akisaki na lopango na ngulube kokanisa. Njala ekangi ye mabe lokola koboma ye. Amoni lolenge na ye mpe ayoki mawa mingi mpo na lisumju na ye. Alobi ete: Nakojonga koloba na tata na ngai ete nasali mabe mingi, malamumu atiya ngai mosali na ye ete najua kolia. Tata na yo amoni ete mwana ajalaki na mawa solo mpe alimbisi mabe yango yonso. Ajongisi mwana na ye na ndako na ye lokola kalakala. Babomi mwana na ngombe na mokolo yango mpe balei na esengo mingi.

Njokande na moto oyo kobongola motema ejali te. Alingi kokweay na makolo na Yesu te, ete ajua kosukolama. Lisosoli na ye lisili kokufa. Ajali na matoi kasi akoyokaka mongongo na Njambe lisusu te. Ajali na miso kasi akoki kotala libului monene na lifelo te, oyo ejali na nsuka na njela na masumui. Ajali na nsoni lisusu te. Akoyokaka mawa mpo na lisumu lisusu mpe te. Satana ayei kokonja na motema na ye mpe asili kofanda na kiti na bokonji na ye. Otali kiti na ye na elilingi oyo?

Moto yango akomikumisaka na ntina na kitoko na ye na li-banda. Njokande ye akokani na liyita lityami mpembe. Na li-banda liyita emonani kitoko nde na katikati etondi na mikwa na bato bakufi, mpe na bosoto yonso (Matai 23:27). Tata na lokuta asili kokota mpe alongoli mposa na koloba makambo na solo. Tomoni nyama yango lokola masumu na kalkala yonso. Yango ekosungaka Satana kokonja na motema. Ata moto yango ajali na mposa na kolonga bango, baktungisaka ye mikolo yonso. Ye ajali moombo na masumu yango yonso. Ejali na ye lokola tojali kotanga na mokanda na Njambe. Soko moto moko apengoli Mibeko na Mose, akoyokamela mawa te, nde akokufa mpo na minoko na batatoli mibale soko misato. Bokanisi nini? Soko moto anyateli Mwana na Njambe, mpe atangi makila na Yesu lokola eloko na mpamba, mpe atioli Molimo na ngolu, akojua likambo lileki monene te? (Baebele 10:28-29). Petelo alakisi na motindo boye lokola na 2 Petelo 2:1-14.

Yo motangi na mokanda oyo, soko motema na yo ejali boye, lela epai na Njambe na motema na yo mobimba. Ye akoki kobikisa yo mpe alingi kosala boye. Alingi kolimbisa yo mpe kopetola yo na masumu na yo yonso soko oyei na Ye na motema na mawa solo. Njambe akoki kokanga Satana mpe kolangola ye na motema na yo soko opesi Ye njela. Loba lokola moto na malali na mbala alobaki: Soko olingi, okoki kopetola ngai. Yesu alobeli ye, Nalingi, petwa na yo (Malako 1:40,41). Yesu akolobela yo boye mpo ete Ye ajali kolambela bobele yo moko. Kasi soko otikali koyeisa motema na yo libanga mpe soko osepeli molili, okojua mosungi te. Mpamba te, ojali kopona bomoi te, bobele kufa. Molili na yo ekojala butu pii!

ELILINGI NA MWAMBE

Na elilingi na mwambe tomoni lokola moto na masumu abelemi na kufa. Moto yango ajali na mpasi mingi mpe ne motema na ye abangi kufa mabe mingi. Kufa ejali lokola mikwa na moto asili kokoma penepene. Ayei pwasa. Ajali kotema kotala moto na masumu oyo na miso na nsomo. Sikawa esengo na masumu esili yonso nye. Moto yango ajali na mposa yango lisusu te. Sikawa bobele kojua lifuti na masumu yango. Boloji na lifelo ebandi kosimba molimo na ye na nsomo monene. Ata ameki kobondela ekoki na ye te. Maloba na libondi na baninga na ye mayebi kosunga ye te. Mosolo na ye mpe biloko na ye yonso mpamba mpenja. Yango ekolembisa mpasi na ye te. Yango ekoki ko bakisa mokolo moko na bomoi na ye te. Ata ameki kokanisa Njambe, nde Satana akopekisa ye. Makambo yonso na mokili mpe biloko yonso oyo ye alukaki mingi, yango ekosala lokola koseka ye. Abandi kotala ete kokweya na maboko na Njambe ejali likambo na nsomo. Akanisaki liboso ete soko kufa ebele mi mbe ayebi kobongola motema kasi sikawa amoni ete elaka yango esili koleka. Kufa na ye bobele mawa eluti.

Bato mingi mingi bajali kokufa pwasa. Bajangi esika na koluka Njambe na ntango na kufa. Bongo ekoki ete toluka Njambe wana ejali naino ntango malamau. Soko boye te na ntango na kufa tokoyoka Njambe kobondisa biso te. Tokoyoka bobele

8. NSUKA NA MOTO NA MASUMA

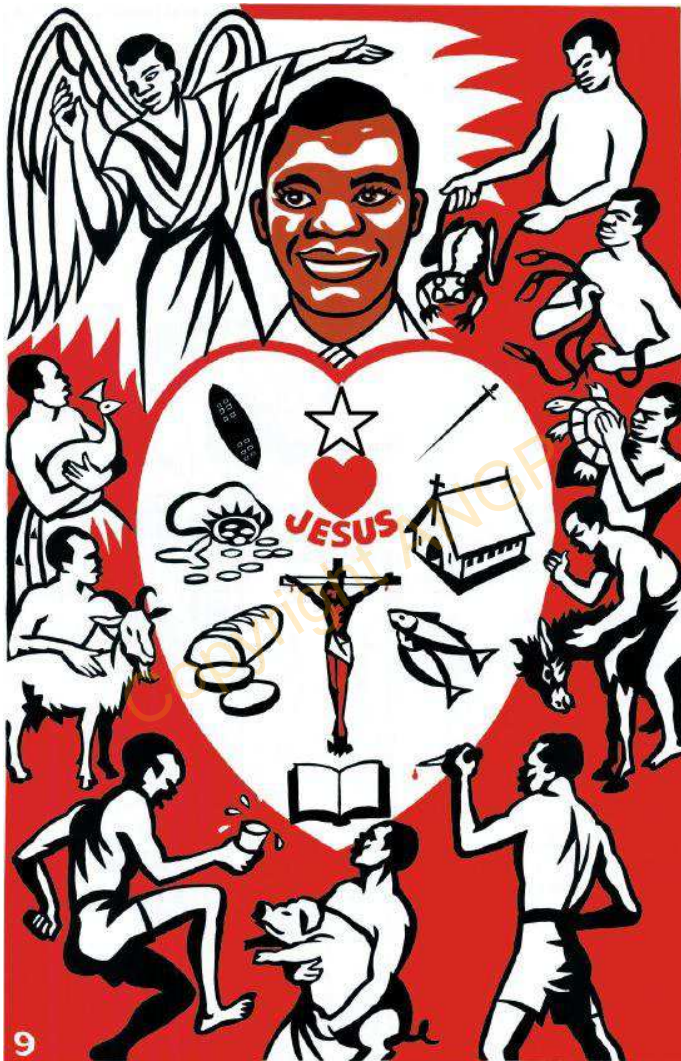
mongongo na juje koloba ete: Bolongwa na ngai, bino bafingami, bokende na moto na seko mosili kobongisama mpo na Satana na banje na ye (Matai 25:41). Ejali likambo na bato yonso kokufa mbala moko mpe nsima na oyo ejali kosambisa (Baebele 9:27).

ELILINGI NA LIBWA

Oyo ejali elilingi na Moklisito na solo. Ye ajangi komekama na Satana te, kasi ajali kolonga na yango na kondima. Tomoni ete ajingami na komekama kasi masumu ejui njela na kokota te. Ye ajali molongi moleki na kati na Yesu Masiya. Ajali kosukisa njela oyo ye abandaki kalakala. Ajali kotala bobele Yesu moko, Ye Mokolo mpe Mokokisi na kondima (Baebele 12:1,2).

Satana mpe basungi na ye yonso bajali kojinga motema na mondimi oyo koluka njela na kokota. Akolukaka tee mpamba. Lolendo, mpe mposa na mosolo, mpe akobo, imeki kokota. Tomoni mbwa te mpe nkoi te, kasi tomoni ntaba mpe mpunda. Ntina nini? Ejali mpo ete lisumu ekoki kobongwana lolenge na yango mpo na kokosa moto. Ntango mosusu ekokamata nkombo mosusu ete oyeba te. Njokande Moklisito na kokeba akososola lisumu seko ata ebongwani ndenge mosusu, mpe ata ekamati nkombo na sika. Ata akuti lisumu ebongwani lokola moanje na moi akososola yango malamumu mpo ete mokanda na Njambe ejali kosunga ye. Ntango mosusu masumu ekobombama na losambo mosusu mpe bato bakoyeba te. Bakokanisa ete kosambela yango ejali malamumu mpe bamoni te ete masumu ebombami na kati. Moklisito na kokeba akososola oyo mpo na Molimo Mosanto oyo afandi seko na motema na ye.

Tomoni na elilingi yango ete moto moko ajali kobina liboso na moto yango kotalisa ye kopo na masanga. Alingi koksa mondimi ete abanda komela mpe kobina. Oyo yonso mpamba na miso na mondimi oyo asili kokufela lisumu mpe mokili mobimba. Oyo ekopusa ye se penepene na Njambe. Tomoni moto mosusu ajli kotobola ye na mbeli. Oyo ejali lokola kofinga na kotuka na bato mpe kotiola na bango. Yango ekotobola motema na ye kasi akokanisaka yango te. Akokanisaka maloba

9. MOTEMA NA MOTO ASILI KOLONGA

na Yesu ete: Esengo na bino soko bakotuka bino, bakonyokola bino, bakoloba mabe yonso na lokuta na ntina na bino mpo na ngai. Bosepelaka, bojala na esengo mingi, mpo na libonja na bino monene kuna na Likolo (Matai 5:11,12).

Lisumu, mpe mosuni, mpe Satana, bajali komeka makasi kokabola Moklisito na bolingo na Njambe. Kasi moto na kondima akoloba ete: Nani akotangola biso na bolingo na Njambe? Boloji, soko nkaka, soko monyoko, soko njala, soko bolumbu, soko likamba, soko mopanga? Te, na kati na makambo oyo yonso tokolekaka kolonga mpo na oyo akolingaka biso (Baloma 8:35-37). Moto oyo asili kolata molato na etumba yonso mpe akoki kotema na mokolo mabe. Akoleka mosuni mpe komekama yonso na nguya na Molimo Mosanto. Ayebi ete Yesu oyo ajali kofanda na motema na ye aleki Satana na nguya. Ye oyo ajali na kati na biso aleki ye oyo ajali na kati na mokili, ye Satana. Yesu Masiya alongaki na makambo na Satana, na lisumu, mpe na kufa. Na kati na Ye biso tojali balongi baleki mpe tokolongaka na makambo yango lokola. Tokojuwa motole na nkembo.

Na elilingi oyo tomoni ete monjoto na lisosoli na Moklisito ejali kopela kitoko. Motema na ye etondi na kondima mpe na Molimo Mosantyo. Moanje na Njambe akoyebisaka ye mikolo yonso mpo na bilaka kitoko epesami na baoyo bakolongaka mpe bakokoma na nsuka na njela. Tala Emoniseli 2:7,11,17,26; 3:5,13,21.

Tomoni ete libenga na mosolo ekangwi polele. Oyo etalisi biso ete moto yango asili kopesa Njambe mosolo na ye mpe biloko yonso na ye. Akobebisaka mosolo na ye na lisano na masumu te kasi ajali kosunga bato na yango. Akokabaka mosusu na babola. Akopesa likabo moko na jomi mpe akopesa makabo na bolingo mingi lokola. Akosalaka na mbongo na ye na mitindo yonso bobele se kokumisa Njambe.

Mbisi yango mpe mampa yango nakotalisa ete mondimi yango ajali na bomoi na mpeto. Bilei na ye bijali masanga te, mpe biloko na mbindo te. Akoliyaka biloko malamu. Akoliyaka makila

te mpe kopola na nyama te. Ayebi ete njoto na ye ejali tempelo na Njambe mpe akobebisaka yango na likaya te.

Motema na ye ejali ndako na libondeli. Ajali na mposa na libondeli mingi soko na ndako na ye soko na ndako na losambo. Akoyanganisaka libota na ye mpo na kobondela mikolo yonso. Akojanga losambo te, ata mbula enoki, ata mpio mingi. Ayebi ete Moklisito akobika te soko ajangi libondeli lokola mbisi ekoki kobika te soko ejangi mai. Na elilingi oyo mokanda yango ekotalisa ete ajali kotangaka Liloba na Njambe na mposa mingi. Liloba yango ejali lokola mwinda na ye mpo na kotala njela. Ejali lokola mopanga mpo na kobuna na Satana. Ejali lokola bilei na molimo na ye mikolo yonso. Ejali lokola mai ete amela kosilisa mposa. Ejali lokola mai ete asukola motema na ye ntango yonso.

Moto yango asepele kokumba ekulusu na ye. Oyo ekotalisa ete ye mpenja asili kobakisama na ekulusu na Yesu Masiya esika moko. Etalisi mpe ete asili kobika na bomoi na sika. Ajali koluka makambo na Likolo. Ayebi ete ata makambo yango mamonani naino te, yango makoumela seko. Asisli koselingwa mpo na kokuta Njambe na ye. Ajali lokola njete ekonami pepenepe na mai oyo ekobotaka mbuma na ntango na yango. Ajali lokola etape na mowiti oyo ekobotaka mbuma mingi mpo na komemisa Njambe. Bolingo na Njambe esili kotondisa motema na ye, bongo ye akobangaka kufa te (Loyembo 1:1-3; Yoane 15:1-14; 1 Yoane 4:18-21).

ELILINGI NA JOMI

Yesu alobaki ete: Ngai najali lisekwa na bomoi. Oyo ajali kondima ngai akojala na bomoi ata asili kokufa. Moto na moto oyo ajali na bomoi mpe ajali kondima ngai, libela akokufa soko moko te (Yoane 11:25,26). Oyo akoyoka maloba na ngai mpe akondima Motindi na ngai, ajali na bomoi na seko, akokota na Esambiseli te, kasi asili kobima na kufa mpe kokota na bomoi (Yoane 5:24). Moklisito akotungisama na likambo na kufa te. Kufa ekoswa ye te. Totangi ete: Wapi elonga na yo, e kufa? Wapi esweli na yo, e kufa? Matondi na Njambe oyo akopesaka

10. KOKOTA NA NKEMBO NA MBOKA NA NJAMBE

biso elonga mpo na Nkolo na biso Yesu Masiya (1 Bakolinti 15:55,57).

Moto oyo asili kotiya bomoi na ye mpo na Njambe akobangaka kufa te. Soko elaka na kokenda na ye ekomi akokenda bobele na esengo. Paulo alobaki ete: Najali na mposa na kolongwa kojala na Masiya esika moko, mpo ete bongo eleki malamumu mingi mpenja (Bafilipi 1:23). Moklisito ajali na mposa na kotala elongi na Yesu, Ye oyo akufeli ye na ekulusu. Molimo Mosanto akoyebisaka ye seko mpo na maloba na Yesu ete: Tika mitema na bino mitumolana te. Bondimela Njambe, bondimela mpe ngai. Na ndako na Tata na ngai bisika bijali mingi. Nakoya lisusu koyamba bino na mboka na ngai moko, ete na esika ejali ngai bino bojala wana lokola (Yoane 14:1-4). Makambo mamoni miso te, makambo mayoki matoi te, makambo makoti naino na motema na moto te, Njambe abongisi makambo yango yonso mpo na bango bakolingaka Ye (1 Bakolinti 2:9). Minoko na bato na mokili oyo mikoki na kolimbola ntina na nkembo na bisika na Likolo te. Nkembo yango ejali mpo na bato bandimeli Yesu Masiya mpe basili kolonga awa na mokili.

Na elilingi oyo na jomi totali likambo na kokenda na moto oyo andimeli Yesu na solo. Ye abelemi kokenda na ndako na ye kuna na mboka na Njambe. Tomoni mikwa na moto awa te. Tomoni moanje na Njambe penepene na ye. Ajali kolambela komema molimo na ye epai na Njambe. Bomoi na ye mpe molimo na ye akotika njoto mpo na kokenda epai na moto oyo ye alingaki mingi. Bakonyangela ye malumu kuna na Likolo. Nkolo na ye akolobela ye: Malamumu! Yo moombo malamumu mpe na sembo, ojalaki sembo na makambo mike, nakotiya yo liboso na makambo mingi. Kota na esengo na Nkolo na yo (Mat. 25:21). Satana ajali na nguya liboso na ye te. Kufa na ye ejali likambo na ntalo monene na miso na Yawe Loyembo 116:15). Esengo na bakuti kati na Nkolo baoyo bakokufa longwa sasai. ee, ete bapemaka na bwale na bango. Misala na bango mikobilaka na bango elongo (Emoniseli 14:13).

Yo motangi na mokanda oyo, tika ete Njambe asunga yo kopesa Yesu motema na yo. Alobi ete: Mwana na ngai, pesa ngai

motema na yo. Akopesa yo motema na mpeto mpe akotiya molimo na boyengebene na kati na yo. Tika motema mabe na yo mopengwisa yo te ete obila mposa na yango. Moto andimeli motema na ye mpenja ajali joba (Masese 28:26). Moto atamboli na mayele ajali ye oyo akotika masumu na ye mpe akosimba boyengebene. Lifuti na lisumu ejali liwa nde likabo na Njambe ejali bomoi na seko na kati na Yesu Masiya.

Bino oyo bosili kopesa Njambe mitema na bino tika ete bosimba makambo malamumu na kondima mpe na bolingo oyo na kati na Yesu. Boyebi Moto oyo bosili kondimela mpe boyebi ete Ye akoki kobatela makambo oyo bosili kopesa Ye kino nsuka. Bomilendisaka na kondima na bino. Bobondelaka kati na Moli-mo Mosanto. Bomibatela na bolingo na Njambe. Botalela Yesu, mokokisi na kondima na bino. Ye akoya Mokonji na bakonji.

Na Ye oyo akokoka kobatela bino ete bokwea te, mpe kotemisa bino na kojanga litono liboso na nkembo na ye na esengo monene, na Ye Njambe moko Mobikisi na biso mpo na Yesu Masiya Nkolo na biso, na Ye nkembo, na monene, na nguya, na bokonji, liboso na ekeke mobimba, mpe sasapi, mpe libela na libela, bobele bongo (Yuda 24,25).

Mboka ejali likolo na Njambe,
Mpo na bango balingi mpe Ye,
Bango mpe bakoyokaka Yesu,
Mpe batosi mibeko na Ye.

Kuna yonso mabe ekosila
Bongo mpe bakolelaka te
Bakomona elongi na Nkolo
Mpe esengo ekoumela be.

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)